

Geamendeerde Toelichting stappenplan integriteit

Een raadslid werkt in een glazen huis, dat wil zeggen dat al het handelen in het kader van zijn of haar functie als volksvertegenwoordiger zichtbaar is. Ieder raadslid dient zich te realiseren dat hij of zij het boegbeeld is van een betrouwbare overheid en een transparant bestuur. Het is dan ook een zaak van de raad zelf om er met en voor elkaar voor zorgen dat de ramen van het Huis van de Stad niet beslaan.

Werkgroep integriteit

De werkgroep integriteit, die reeds in de vorige raadsperiode op verzoek van de burgemeester is ingesteld, heeft haar werkzaamheden weer opgepakt. Een eerste resultaat is het stappenplan integriteit. Uitgangspunten voor de werkgroep zijn daarbij geweest een duidelijke structuur, bescherming persoonlijke integriteit, privacy, ombudsfunctie, laagdrempelig, zorgvuldige afweging, lerend vermogen van de raad bevorderen en duidelijke conclusies en adviezen.

Doel van het stappenplan integriteit

Doel is om op een heldere en inzichtelijke wijze de behandeling van een adviesvraag en een melding in beeld te brengen. Het laat zien wat er precies wordt gedaan met de adviesvraag en de melding. Zowel de burgemeester, de leden van de klankbordgroep en griffier weten wat zij moeten doen, maar ook de steller van de adviesvraag en de melder biedt het houvast door inzicht te geven in de behandelwijze.

Algemeen

De burgemeester bevordert de bestuurlijke integriteit van de gemeente (artikel 170 Gemeentewet). Hiermee is de formele positie geen algemene zorgplicht, maar is er sprake van een specifieke verantwoordelijkheid. Deze verantwoordelijkheid vraagt om de steun van de gehele raad. Dat is de reden dat er voor de burgemeester een klankbordgroep uit de raad wordt ingesteld waarmee op de in het stappenplan genoemde momenten het noodzakelijke overleg en de gewenste ruggespraak kan plaatsvinden. De klankbordgroep en de burgemeester kunnen ook een beroep doen op de expertise van de VNG en/of het steunpunt integriteitonderzoek politieke ambtsdragers (BIOS)

In de processtappen is onderscheid gemaakt tussen een adviesvraag en een melding van een vermoedelijke integriteitsschending. Bij beide onderdelen worden niet alleen de hoofdlijnen verwoord, maar ook de volgorde in het verloop. Op deze wijze kan een zorgvuldige en voorspelbare afdoening plaatsvinden.

Adviesvraag

Als de adviesvraag betrekking heeft op de integriteit van het raadslid zelf, wordt er zo laagdrempelig mogelijk geopereerd door mondeling vragen stellen ook mogelijk te maken bij de griffier. Dit laat onverlet dat de deur van de burgemeester hiervoor ook altijd open staat.

Van belang is de vragen en antwoorden anoniem en kort te documenteren. Hierdoor ontstaat er een "bibliotheek" en kunnen toekomstgericht, gelijksoortige situaties identiek worden behandeld. Dit bevordert de transparantie en het zelflerend vermogen van de raad op het gebied van integriteit

Melding

Een melding is het begin van een goed gesprek waar hopelijk alle betrokken partijen van kunnen leren. Het is dus nadrukkelijk niet het begin van een aangifte bij het OM hoewel dit helaas wel in uitzonderlijke gevallen het eindpunt van het stappenplan kan zijn. In die gevallen moet het voortraject helder, transparant en verantwoord geweest zijn om tot een dergelijke conclusie te kunnen komen.

Eerst worden de stappen van het interne onderzoek doorlopen, zijn deze echter niet toereikend dan wordt overgestapt op een extern onderzoek. Er kan indien de zaak zo evident is ook direct overgestapt worden op een zo genoemd interne onderzoek. Van belang is dat er sprake is van 'hoor en wederhoor'. Evenals bij de adviesvragen geldt ook hier dat door de anoniem korte verslaglegging een "bibliotheek" wordt samengesteld. Ook een extern onderzoek dient op uiterst zorgvuldige wijze te worden uitgevoerd. De burgemeester draagt hiervoor de verantwoordelijkheid en is de formele opdrachtgever. De burgemeester overlegt gedurende het traject met klankbordgroep.

Behandeltermijn

Er is bewust voor gekozen om geen behandeltermijn op te nemen in het stappenplan, Gezien de grote verschillen in aard en omvang, die er kunnen zijn bij meldingen over integriteit.

Uitgangspunt is dat er adequaat gereageerd moet worden. Het is niet goed voor het imago van de gehele gemeente als de behandeling van een melding te lang duurt. Daarnaast is de combinatie van snelheid én zorgvuldigheid geboden om reputatieschade te voorkomen.